

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 5. decembra 2019*

„Predhodno odločanje – Socialna varnost delavcev migrantov – Uredba (ES) št. 883/2004 – Predčasna pokojnina – Upravičenost – Znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, ki mora presegati zakonsko predpisani minimalni znesek – Upoštevanje zgolj pokojnine, pridobljene v zadevni državi članici – Neupoštevanje starostne pokojnine, pridobljene v drugi državi članici – Različno obravnavanje delavcev, ki so izkoristili pravico do prostega gibanja“

V združenih zadevah C-398/18 in C-428/18,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložilo Tribunal Superior de Justicia de Galicia (vrhovno sodišče Galicije, Španija) z odločbama z dne 25. maja in 13. junija 2018, ki sta na Sodišče prispeli 15. junija oziroma 28. junija 2018, v postopkih

Antonio Bocero Torrico (C-398/18),

Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)

proti

Instituto Nacional de la Seguridad Social,

Tesorería General de la Seguridad Social,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi L. S. Rossi, predsednica senata, J. Malenovský in F. Biltgen (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodni tajnik: L. Carrasco Marco, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. maja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Bocero Torrico in Bode J. A. André Veloso in A. Vázquez Conde, abogados,
- za Instituto Nacional de la Seguridad Social in Tesorería General de la Seguridad Social P. García Perea, R. Dívar Conde in L. Baró Pazos, letradas,
- za špansko vlado L. Aguilera Ruiz, agent,

* Jezik postopka: španščina.

– za Evropsko komisijo N. Ruiz García, D. Martin in B.-R. Killmann, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. julija 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 48 PDEU in Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72).
- 2 Ta predloga sta bila vložena v okviru dveh sporov med A. B. Torricom oziroma J. P. K. F. Bodejem in Instituto Nacional de la Seguridad Social (nacionalni zavod za socialno varnost, Španija) (v nadaljevanju: INSS) oziroma Tesorería General de la Seguridad Social (splošni sklad socialne varnosti, Španija) zaradi zavrnitve njune zahteve za prejemanje predčasne starostne pokojnine.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 9 Uredbe št. 883/2004 je navedeno:
„Sodišče je že večkrat dalo mnenje glede možnosti enakega obravnavanja dajatev, dohodka in dejstev; to načelo bi bilo treba izrecno sprejeti in razviti, ob upoštevanju vsebine in duha sodnih odločitev.“
- 4 V členu 1(x) te uredbe je izraz „predčasna dajatev za starost“ opredeljen kot dajatev, ki se dodeli pred dopolnjeno običajno upokojitveno starostjo in je po dopolnitvi te starosti še naprej zagotovljena ali se nadomesti z drugo dajatvijo za starost.
- 5 V skladu s členom 3(1)(d) navedene uredbe se ta uporablja za vso zakonodajo v zvezi s področji socialne varnosti, ki se med drugim nanašajo na dajatve za starost.
- 6 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Enako obravnavanje“, določa:
„Če v tej uredbi ni določeno drugače, imajo osebe, za katere se uporablja ta uredba, enake pravice in obveznosti po zakonodaji vsake države članice, kot državljani te države članice.“
- 7 Člen 5 navedene uredbe, naslovljen „Enako obravnavanje dajatev, dohodka, dejstev ali dogodkov“, določa:
„Če v tej uredbi ni določeno drugače in glede na posebne predpisane izvedbene določbe velja naslednje:
 - (a) kadar ima po zakonodaji pristojne države članice prejemanje dajatev iz socialne varnosti in drugih dohodkov določene pravne učinke, se ustrezne določbe te zakonodaje uporabljajo tudi za prejemanje enakovrednih dajatev, pridobljenih po zakonodaji druge države članice, ali za dohodek, pridobljen v drugi državi članici;
 - (b) kadar se po zakonodaji pristojne države članice nekaterim dejstvom ali dogodkom pripišejo pravni učinki, ta država članica upošteva podobna dejstva ali dogodke, ki nastopijo v kateri koli državi članici, kot da so nastopili na njenem ozemlju.“

8 Člen 6 te uredbe, naslovljen „Seštevanje dob“, določa:

„Razen če v tej uredbi ni določeno drugače, pristojni nosilec države članice, po zakonodaji katere so:

– pridobitev, ohranitev, trajanje ali ponovna pridobitev pravice do dajatev,

[...]

pogojeni z dopolnitvijo zavarovalnih dob, dob zaposlitve, samozaposlitve ali prebivanja, v potrebni meri upošteva zavarovalne dobe, dobe zaposlitve, samozaposlitve ali prebivanja, dopolnjene po zakonodaji katere koli druge države članice, kakor da bi bile dopolnjene po zakonodaji, ki jo uporablja.“

9 V poglavju 5 naslova III navedene uredbe, ki vsebuje določbe o starostnih pokojninah in pokojninah preživelih oseb, člen 52, naslovljen „Dodelitev dajatev“, v odstavku 1 določa:

„Pristojni nosilec izračuna znesek dajatve, ki bi ga bilo treba izplačati:

(a) po zakonodaji, ki jo uporablja, samo kadar so pogoji za upravičenost do dajatev izpolnjeni izključno po nacionalni zakonodaji (neodvisna dajatev);

(b) z izračunom teoretičnega zneska in nato dejanskega zneska (sorazmerna dajatev) na naslednji način:

(i) teoretični znesek dajatve je enak dajatvi, ki bi jo oseba lahko zahtevala, če bi bile vse zavarovalne dobe in/ali dobe prebivanja, dopolnjene po zakonodajah drugih držav članic, dopolnjene po zakonodaji, ki jo uporablja, na dan dodelitve dajatve. Če po tej zakonodaji znesek ni odvisen od trajanja dopolnjenih dob, se ta znesek šteje za teoretični znesek;

(ii) pristojni nosilec nato določi dejanski znesek sorazmerne dajatve na podlagi teoretičnega zneska v sorazmerju med trajanjem dob, dopolnjenih pred nastopom zavarovalnega primera po zakonodaji, ki jo uporablja, in med skupnim trajanjem dob, dopolnjenih po zakonodajah vseh zadevnih držav članic pred nastopom zavarovalnega primera.“

10 Člen 58 te uredbe – ki je prav tako del tega poglavja – naslovljen „Dodelitev dodatka“, določa:

„1. Prejemniku dajatev, za katerega se uporablja to poglavje, se v državi članici stalnega prebivališča, po zakonodaji katere se mu dajatev izplačuje, ne sme dodeliti dajatve, ki je nižja od najnižje dajatve, določene v tej zakonodaji za zavarovalno dobo ali dobo prebivanja, ki je enaka vsem dobam, upoštevanim za plačilo v skladu s tem poglavjem.

2. Pristojni nosilec te države članice mu ves čas stalnega prebivanja na njenem ozemlju izplačuje dodatek, ki je enak razliki med vsoto dajatev, ki se izplačuje v skladu s tem poglavjem, in višino najnižje dajatve.“

Špansko pravo

- 11 Ley General de la Seguridad Social (splošni zakon o socialni varnosti), katerega konsolidirano besedilo je bilo potrjeno z Real Decreto Legislativo 8/2015 (kraljeva zakonska uredba 8/2015) z dne 30. oktobra 2015 (BOE št. 261 z dne 31. oktobra 2015), v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: LGSS), v členu 208(1) določa:

„Za dostop do predčasne upokojitve na prošnjo upravičenca se zahteva izpolnitev naslednjih pogojev:

- (a) dosežena starost, ki je za največ dve leti nižja od starosti, ki se zahteva v skladu z določbo člena 205(1)(a), ne da bi se za izračun uporabili korekcijski količniki, na katere se nanaša člen 206;
 - (b) dokazano plačevanje prispevkov za najmanj 35 let, ne da bi se pri tem upošteval sorazmerni delež iz izrednih plačil [...]
 - (c) po izpolnitvi splošnih in posebnih pogojev za navedeni način upokojitve mora biti pokojnina, ki jo oseba prejme, večja od minimalne pokojnine, ki bi upravičencu glede na njegove družinske razmere pripadala ob dopolnitvi starosti 65 let. V nasprotnem primeru ni mogoče uporabiti te oblike predčasne upokojitve.“
- 12 Člen 14(3) Real Decreto 1170/2015 sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016 (kraljeva uredba 1170/2015 z dne 29. decembra 2015 o uskladitvi pokojnin iz sistema socialne varnosti in drugih javnih socialnih prejemkov za leto 2016) z dne 29. decembra 2015 (BOE št. 312 z dne 30. decembra 2015) določa:

„Če je po uporabi določb iz prejšnjega odstavka skupni znesek pokojnin, priznanih na podlagi dvostranskega ali večstranskega sporazuma z organom za socialno varnost, po španski ali tuji zakonodaji, nižji od minimalne pokojnine, ki v danem trenutku velja v Španiji, se upravičencu, če živi na državnem ozemlju in izpolnjuje tozadevne pogoje iz splošnih določb, zagotovi plačilo razlike med zneskom pokojnine, ki mu je priznana bodisi v Španiji ali v tujini, in zneskom minimalne pokojnine.

Za pokojnine, priznane na podlagi uredb [Evropske] [u]nije o socialni varnosti, se uporabljajo določbe člena 50 Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti[, v različici, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 (UL 1997, L 28, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1992/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 (UL 2006, L 392, str. 1),] in člena 58 [Uredbe št. 883/2004].

[...]“

Spora o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 13 A. Bocero Torrico, rojen 15. decembra 1953, je 16. decembra 2016 pri INSS vložil zahtevo za pridobitev predčasne starostne pokojnine. Ob vložitvi te prošnje je lahko upravičil prispevno dobo 9947 dni v Španiji in 6690 dni v Nemčiji. Dejanski znesek starostne pokojnine, do katere je upravičen v Nemčiji, znaša 507,35 EUR, medtem ko znesek pokojnine, do katere bi bil na podlagi predčasne upokojitve upravičen v Španiji, znaša 530,15 EUR.
- 14 J. Bode, rojen 4. junija 1952, je 31. maja 2015 pri INSS vložil zahtevo za pridobitev predčasne starostne pokojnine. Ob vložitvi te prošnje je lahko upravičil prispevno dobo 2282 dni v Španiji in 14.443 dni v Nemčiji. V zadnjemavedeni državi članici je upravičen do dejanskega zneska starostne pokojnine

v višini 1185,22 EUR. Po mnenju J. Bodeja znesek pokojnine, do katere bi bil na podlagi predčasne upokojitve upravičen v Španiji, znaša 206,60 EUR. Na podlagi izračunov INSS, bi bil znesek zadnjenavedene dajatve 99,52 EUR.

- 15 Zahtevane pokojnine so bile zavržene, ker njihov znesek ne dosegata minimalne mesečne pokojnine, ki bi ustrezala družinskemu položaju tožečih strank v postopku v glavni stvari pri njuni starosti 65 let, in sicer 784,90 EUR v primeru A. Bocera Torrice in 782,90 v primeru J. Bodeja. INSS je po pritožbah zadevnih strank te zavržitve potrdil.
- 16 Tožba, ki jo je A. Bocero Torrico zoper INSS in splošni sklad socialne varnosti vložil pri Juzgado de lo Social n° 2 de Ourense (delovno sodišče št. 2 v Ourenseju, Španija), in tožba, ki jo je J. Bode proti tem subjektom vložil pri Juzgado de lo Social n° 2 de A Coruña (delovno sodišče št. 2 v La Coruñi, Španija), sta bili zavrženi. Ti sodišči sta menili, da je znesek „pokojnine, ki ga upravičenec prejme“ v smislu člena 208(1)(c) LGSS, ki mora biti višji od minimalnega zneska pokojnine, ki velja za zadevno osebo, ko dopolni 65 let, da bi bila ta upravičena do predčasne starostne pokojnine, znesek dejanske pokojnine, ki bi jo izplačevala Kraljevina Španija. Oprli sta se na namen španske zakonodaje, s katero se skuša izogniti dopolnitvam pokojnin do minimalne zakonske pokojnine osebam, ki še niso dopolnile zakonsko določene upokojitvene starosti, s čimer se jih obdrži na trgu dela.
- 17 Tožeči stranki iz postopka v glavni stvari sta zoper sodbi navedenih sodišče vložili pritožbo pri Tribunal Superior de Justicia de Galicia (vrhovno sodišče Galicije, Španija). To sodišče navaja, da v skladu s členom 14(3) kraljeve uredbe 1170/2015, španska zakonodaja dovoljuje dodelitev dodatka k pokojnini zgolj za razliko med zneskom dajatev, ki se izplačujejo na podlagi uredb Unije, in minimalno pokojnino v Španiji. Zato bi bilo treba upoštevati pokojnine, ki jih A. Bocero Torrico in J. Bode dejansko prejmeta v Španiji in v Nemčiji, tako da naj nobeden od njiju ne bi mogel zahtevati dopolnitve pokojnine. Zato naj ne bi bremenila španskega sistema socialne varnosti.
- 18 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali način, na katerega izraz „pokojnin[a], [ki jo] upravičenec prejme“, iz člena 208(1)(c) LGSS, razlaga INSS, da bi določil upravičenost delavca do predčasne starostne pokojnine, in sicer tako, da upošteva samo dejansko pokojnino v breme Kraljevine Španije, pomeni diskriminacijo, ki je v nasprotju s pravom Unije. Poudarja, da je možno, da delavec, ki je upravičen do pokojnine v breme vsaj dveh držav članic, ni upravičen do takšne predčasne starostne pokojnine, medtem ko je delavec, ki ima pravico do pokojnine v istem znesku, ki pa je izključno v breme Kraljevine Španije, do takšne pokojnine upravičen.
- 19 V teh okoliščinah je Tribunal Superior de Justicia de Galicia (vrhovno sodišče Galicije, Španija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje, ki je enako v zadevah C-398/18 in C-428/18:

„Ali je treba člen 48 PDEU razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki dostop do pokojnine za predčasno upokojitev pogojuje s tem, da je znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, višji od minimalne pokojnine, ki bi zadevni osebi pripadala po tej nacionalni zakonodaji, pri čemer se pojem ‚pokojnina, ki jo oseba prejme‘, razlaga kot dejanska pokojnina, ki jo izplačuje zgolj pristojna država članica (v tem primeru Kraljevina Španija), ne da bi se vračunala tudi dejanska pokojnina, ki bi jo tej osebi na podlagi druge dajatve iste narave lahko izplačevala druga ali več drugih držav članic?“
- 20 S sklepom predsednika Sodišča z dne 25. julija 2018 sta bili zadevi C-398/18 in C-428/18 združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.

Vprašanje za predhodno odločanje

- 21 Najprej je treba poudariti, da se vprašanje za predhodno odločanje izrecno nanaša na člen 48 PDEU, predložitveno sodišče v obrazložitvi predložitvenih odločb navaja tudi določbe Uredbe št. 883/2004.

- 22 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da predčasne starostne pokojnine, kakršne so te v postopku v glavni stvari, spadajo na področje uporabe te uredbe. V skladu z njenim členom 3(1)(d), se namreč ta uporablja za zakonodajo v zvezi z dajatvami za starost. Poleg tega je izraz „predčasna dajatev za starost“ opredeljen v členu 1(x) navedene uredbe.
- 23 V teh okoliščinah je treba vprašanje, ki ga je zastavilo predložitveno sodišče, preučiti glede na Uredbo št. 883/2004 (glej po analogiji sodbi z dne 18. januarja 2007, Celozzi, C-332/05, EU:C:2007:35, točka 14, in z dne 18. decembra 2014, Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, točka 29).
- 24 Zato je treba šteti, da predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba določbe Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotujejo zakonodaji države članice, ki kot pogoj za upravičenost delavca do predčasne starostne pokojnine določa, da mora biti znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, višji od minimalne pokojnine, ki bi zadevnemu delavcu v skladu s to zakonodajo pripadala ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti, pri čemer se pojem „pokojnina, ki jo oseba prejme“, razlaga v smislu, da se nanaša na pokojnino v breme samo te države članice, z izključitvijo pokojnine, ki bi jo navedenemu delavcu iz naslova enakovrednih dajatev lahko izplačevala druga ali več drugih držav članic, ki so enakovredne dajatve, ki jih krije ena ali več drugih držav članic.
- 25 V zvezi z določbo španskega prava iz postopka v glavni stvari, in sicer členom 208(1)(c) LGSS, dejstvo, da ta določba upravičenost do predčasne starostne pokojnine pogojuje s tem, da mora biti znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, višji od minimalne pokojnine, ki bi zadevni osebi pripadala ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti, v sporih o glavni stvari ni vprašljivo.
- 26 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da nobena določba naslova I Uredbe št. 883/2004, ki vsebuje njene splošne določbe, niti naslova III, poglavje 5, te uredbe, v katerega spadajo posebne določbe, ki se med drugim uporabljajo za starostne pokojnine, ne nasprotuje takemu pravilu.
- 27 Zlasti iz člena 58 navedene uredbe – ki določa, da upravičenec do starostne pokojnine ne more prejeti dajatve, ki bi bila nižja od najnižje dajatve, določene v zakonodaji države članice stalnega prebivališča, in da mu mora pristojni nosilec te države po potrebi izplačati dodatek, ki je enak razliki med skupnim zneskom dajatev, ki jih je treba izplačati, in zneskom minimalne dajatve – ne izhaja, da mora država članica dodeliti predčasno starostno pokojnino prosilcu, če znesek te pokojnine, do katerega bi bil ta prosilec upravičen, ne doseže najmanjšega zneska pokojnine, ki bi ga prejemal ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti.
- 28 Vendar tožeči stranki v postopku v glavni stvari izpodbijata to, da pristojne institucije in španska sodišča, za določitev upravičenosti do predčasne starostne pokojnine pojem „pokojnina, ki jo oseba prejme“, razlagajo v smislu, da se ta nanaša le na pokojnino v breme Kraljevine Španije, z izključitvijo pokojnin iz drugih držav članic, do katerih bi bila zadevna oseba lahko upravičena.
- 29 Prvič, v zvezi z določbami Uredbe št. 883/2004, ki se uporabljajo za take okoliščine, je treba opozoriti, da člen 5 te uredbe določa načelo izenačitve. Iz uvodne izjave 9 te uredbe izhaja, da je zakonodajalec Unije v besedilu te uredbe želel uvesti načelo enakega obravnavanja dajatev, dohodkov in dejstev, ki izhaja iz sodne prakse, da bi se to načelo razvilo ob upoštevanju vsebine in bistva odločitev Sodišča (sodba z dne 21. januarja 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse in Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, točka 31).
- 30 V zvezi s tem člen 5(a) Uredbe št. 883/2004 določa, da se ustrezne določbe zakonodaje pristojne države članice – kadar ima po tej zakonodaji prejemanje dajatev iz socialne varnosti in drugih dohodkov določene pravne učinke – uporabljajo tudi za prejemanje enakovrednih dajatev, pridobljenih po zakonodaji druge države članice, ali za dohodek, pridobljen v drugi državi članici.

- 31 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 45 sklepnih predlogov, je treba šteti, da se ta določba uporablja za položaje, kakršen je ta v postopku v glavni stvari. „Prejemanje dajatev iz socialne varnosti“ v smislu navedene določbe je namreč treba šteti za pokojnino, do katere sta upravičeni tožeči stranki iz postopka v glavni stvari. V skladu s členom 208(1)(c) LGSS pravica do te pokojnine, če njen znesek presega najnižji znesek pokojnine, ki bi upravičencu pripadala ob dopolnitvi upokojitvene starosti, ustvarja pravni učinek, na podlagi katerega se zadnjenavedenim omogoči upravičenost do predčasne starostne pokojnine.
- 32 V nasprotju s tem, kar v pisnih stališčih trdita tožeči stranki iz postopka v glavni stvari, pa dejanska položaja v zadevah v glavni stvari ne spadata na področje uporabe člena 6 Uredbe št. 883/2004. Ta člen, naslovljen „Seštevanje dob“, namreč za določitev pridobitve pravice do dajatev iz socialne varnosti določa, da država članica upošteva zavarovalne dobe, dobe zaposlitve, samozaposlitve ali prebivanja, dopolnjene po zakonodaji drugih držav članic, medtem ko gre v obravnavanem primeru za vprašanje, ali je treba znesek pokojnin, do katerih sta navedeni tožeči stranki upravičeni v drugi državi članici, upoštevati pri določitvi upravičenosti do predčasne starostne pokojnine.
- 33 Prav tako se člen 52(1)(b) Uredbe št. 883/2004, na katerega se prav tako sklicujeta tožeči stranki v postopku v glavni stvari, ne uporablja za odgovor na vprašanje predložitvenega sodišča. Tudi ta določba se namreč nanaša na seštevanje zavarovalnih dob ali dob prebivanja, dopoljenih po zakonodajah vseh zadevnih držav članic. Poleg tega se ne nanaša na pridobitev pravice do starostne pokojnine, temveč na izračun zneska dolgovanih dajatev (glej v tem smislu glede ustreznih določb Uredbe št. 1408/71, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo št. 118/97, kakor je bila spremenjena z uredbo št. 1992/2006, sodbo z dne 3. marca 2011, Tomaszewska, C-440/09, EU:C:2011:114, točka 22 in navedena sodna praksa).
- 34 Drugič, preučiti je treba skladnost določbe nacionalnega prava, kakršna je člen 208(1)(c) LGSS, kot jo razlagajo pristojni organi in nacionalna sodišča, s členom 5(a) Uredbe št. 883/2004.
- 35 V skladu z zadnjenavedeno določbo morajo za uporabo pravila nacionalnega prava, kakršen je člen 208(1)(c) LGSS, pristojni organi zadevne države članice upoštevati ne le prejemanje dajatev iz socialne varnosti, ki jih zadevna oseba prejema na podlagi zakonodaje te države, ampak tudi prejemanje enakovrednih dajatev, pridobljenih v kateri koli drugi državi članici.
- 36 Glede starostne pokojnine je Sodišče že imelo priložnost razlagati pojem „enakovredne dajatve“ iz navedenega člena 5(a) tako, da se nanaša na dajatvi za starost, ki sta primerljivi glede na cilj teh dajatev in predpisov, s katerimi sta bili ti dajatvi uvedeni (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse in Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, točki 33 in 34).
- 37 Zdi pa se, da iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da sta starostni pokojnini, do katerih sta tožeči stranki iz postopka v glavni stvari upravičeni v Nemčiji, v tem smislu enakovredni pokojninam, do katerih bi bili upravičeni v Španiji iz naslova predčasne upokojitve, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 38 Iz tega sledi, da člen 5(a) Uredbe št. 883/2004 nasprotuje razlagi pojma „pokojnina, ki jo oseba prejme“, kot je naveden v členu 208(1)(c) LGSS, ki se nanaša le na pokojnino v breme Kraljevine Španije, z izključitvijo pokojnine, do katere bi bili tožeči stranki iz postopka v glavni stvari upravičeni v Nemčiji.
- 39 To ugotovitev podpira preučitev položajev, ki se obravnavata v postopku v glavni stvari, z vidika načela enakega obravnavanja, katerega poseben izraz je izenačitev dajatev, dohodkov, dejstev in dogodkov, določena v členu 5 te uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 21. februarja 2008, Klöppel, C-507/06, EU:C:2008:110, točka 22).

- 40 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo enakosti, ki ga določa člen 4 Uredbe št. 883/2004, ne prepoveduje le očitne diskriminacije na podlagi državljanstva upravičencev do socialne varnosti, ampak tudi vse prikrite oblike diskriminacije, ki z uporabo drugih razlikovalnih meril dejansko privedejo do enakega rezultata (glej po analogiji sodbo z dne 22. junija 2011, Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 41 Tako je treba šteti, da so posredno diskriminatorni, čeprav veljajo brez razlikovanja glede na državljanstvo, pogoji nacionalnega prava, ki v glavnem ali v veliki večini prizadenejo delavce migrante, kot tudi pogoji, ki veljajo brez razlikovanja, a jih domači delavci lažje izpolnijo kot delavci migranti, in pogoji, pri katerih obstaja nevarnost, da bodo učinkovali v breme zlasti delavcev migrantov (sodba z dne 22. junija 2011, Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 42 S tem, da pristojni organi države članice za določitev upravičenosti do predčasne starostne pokojnine zavrnejo upoštevanje pokojninskih dajatev, do katerih je delavec, ki je izkoristil pravico do prostega gibanja, upravičen v drugi državi članici, pa se lahko tega delavca postavi v položaj, ki je manj ugoden od položaja delavca, ki je celotno kariero delal v prvi državi članici.
- 43 Nacionalna zakonodaja, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, je lahko kljub temu upravičena, če uresničuje cilj v splošnem interesu, če je primerna za njegovo uresničitev in če ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev zelenega cilja (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 18. decembra 2014, Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, točka 38).
- 44 V zvezi s tem sta INSS in španska vlada na obravnavi navedla, da je pri upravičenosti do predčasne starostne pokojnine uporaba pogoja, da mora biti dosežen najnižji znesek pokojnine, do katere bi bila zadevna stranka upravičena ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti, namenjena zmanjšanju uporabe možnosti predčasne upokojitve. Poleg tega bi s tem, da bi se izključila upravičenost do predčasne starostne pokojnine, če bi njen znesek, ki bi ga zadevna oseba lahko zahtevala, tej osebi dal pravico do dodatka k pokojnini, ta pogoj omogočal izogibanje dodatni obremenitvi španskega sistema socialne varnosti.
- 45 Vendar tudi ob predpostavki, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 49 sklepnih predlogov, da bi take ugotovitve lahko pomenile cilje v splošnem interesu v smislu sodne prakse, navedene v točki 43 te sodbe, trditve, ki jih navajata INSS in španska vlada, niso take, da bi upravičile diskriminatorno uporabo takšnega pogoja v škodo delavcev, ki so izkoristili pravico do prostega gibanja.
- 46 Glede na navedene preudarke je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 5(a) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki kot pogoj za upravičenost delavca do predčasne starostne pokojnine določa, da mora biti znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, višji od minimalnega zneska pokojnine, ki bi zadevnemu delavcu v skladu s to zakonodajo pripadal ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti, pri čemer se pojem „pokojnina, ki jo oseba prejme“, razlaga v smislu, da se nanaša na pokojnino v breme samo te države članice, z izključitvijo pokojnine, ki bi jo navedenemu delavcu iz naslova enakovrednih dajatev lahko izplačevala druga ali več drugih držav članic.

Stroški

- 47 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, le-to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Člen 5(a) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti je treba razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki kot pogoj za upravičenost delavca do predčasne starostne pokojnine določa, da je znesek pokojnine, ki jo oseba prejme, višji od minimalnega zneska pokojnine, ki bi temu delavcu v skladu s to zakonodajo pripadal ob dopolnitvi zakonsko določene upokojitvene starosti, pri čemer se pojem „pokojnina, ki jo oseba prejme“, razlaga v smislu, da se nanaša na pokojnino v breme samo te države članice, z izključitvijo pokojnine, ki bi jo navedenemu delavcu iz naslova enakovrednih dajatev lahko izplačevala druga ali več drugih držav članic.

Podpisi